

Beszámoló

A Nagykarácsony Gyermekjóléti Szolgálat 2014. évi tevékenységéről

Nagykarácsony Község Önkormányzati Képviselő Testület ülésére

Készítette: Molnárné Tüzkő Zsuzsanna
Családgondozó

Tisztelt Képviselő Testület!

Beszámolómban szeretném bemutatni, a Szolgálat működésének törvényi háttérét, illetőleg, Nagykarcsony Község Gyermekjóléti Szolgálat feladatait. Ezen kívül pedig specifikusabb, számokkal alátámasztottan szeretnék beszámolni a 2014. évről.

Törvényi háttér:

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

E törvény foglalja magába az alapvető jogszabályokat, melyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel milyen segítséget nyújthatnak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez. A törvény három sarkalatos pontja a prevenció, a védelembé vétel, és a tartós körülmények biztosítása. Előírja a szülők kötelezően ellátandó feladatait, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetésének lehetséges módjait. A hiányzó szülői gondoskodás pótlására irányuló feladatok, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedését segítő feladatokat és teendőket.

Jelen pillanatban, a gyermekvédelmi törvényen kívül a 259/2002. (XII.18.) Kormányrendelet, a 15/1998. (IV.30.) NM. Rendelet, továbbá a 235/1997.(XII.17.) sz. Kormány rendelet, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Kormány rendelet határozza meg a gyermekjóléti szolgálatra vonatkozó fontosabb előírásokat.

A törvény meghatározza fenti célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének alapvető szabályait.

E rendeletekben fogalmazódnak meg az általános feladatok:

- a gyermekjóléti szolgáltatás keretébe tartozó feladatok
- tevékenysége megkezdéséről, céljáról, tartalmáról, elérhetőségéről, valamint a szolgáltatás igénybevételének módjáról tájékoztatja a lakosságot és az érintett személyeket, intézményeket.

Tevékenységgel segíti a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését

- hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez
- feladata, ellátása során a tudomására jutott adatokat külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás szervezését, irányítását és összehangolását a gyermekjóléti szolgálat működtetésével vagy családsegítő szolgálat keretében, illetve a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosítja.

Nagykarácsony Község Gyermekjóléti Szolgálat:

Nagykarácsony községben a gyermekjóléti szolgálat: szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

A törvény hatályban lévő módosítása előírja, hogy 2003. január 1.-től az egyszemélyes Gyermekjóléti Szolgálatok is működési engedély alapján végezhetik tevékenységüket.

A községben 2013. Július 22. – től a Dunaújvárosi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulása fenntartásában lévő Gyermek Átmeneti Otthona, Gyermekjóléti Szolgálat, Szolgáltató Központ szociális intézmény részeként Gyermekjóléti szolgáltatást, családsegítést szolgáltatást nyújt, a működési engedélyét ez alapján kapta meg, mely azóta egyszemélyes szolgálatként működik. 2014. december 31.-én ez a társulás megszűnt.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatási feladatai a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról, és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- tanácsadás (egészségügyi, pszichológiai, mentálhigiénés, életvezetési, nevelési, stb. problémák esetén)
- kérelmek írása, kérvények kitöltése, továbbítása,
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés,
- közvetítés más intézmények, szakemberek felé,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátását,

- javaslatkészítés gyermekvédelmi intézkedés megtételére, illetve hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- a településen élő gyermekek szociális helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése,
- a gyermek panaszának meghallgatása, annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedés megtétele,
- gondozási-nevelési terv készítése,
- szociális válsághelyzetben lévők segítése, tájékoztatása, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás megszervezése,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- adományok közvetítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladata:

A gyermek érdekeinek védelme, a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családba történő visszahelyezése. A 0-18 éves korú gyermekek szociális helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése.

A családgondozó tevékenysége nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem prevenció keretében Nagykarcsony Község családjainak, tanácsadással, pszichés támogatással, információ átadással való segítésére is. A szolgálat a működésére folyamatos igény mutatkozik a családok, egyének részéről, hiszen az életvezetés során számtalan olyan probléma merülhet fel, melynek megoldása külső segítséget igényel.

2014-es évről:

A 2014.- es évben Családgondozást valamint a Gyermekjóléti Szolgálat munkáját – Györök Miklós és Horváth-Bán Zsófia látta el családgondozóként.

2014. december 31-én a gondozott családok száma 9 család alapellátásban, 2 család gyermekei nevelésbe vétel alatt állnak.

A 2014 - es évet Horváth-Bán Zsófia összesen **29 gyermek gondozásával zárta. A 2014- es évben, ebből 22 alapellátásban, 7 gyermek átmeneti neveltként.**

A gondozott családoknál jellemzően környezeti elhanyagolás, nevelési problémák, a nem megfelelő értékrendek, a gyermekek elhanyagolása és a mindezekből adódó eladósodás, szegénység volt jellemző. Folyamatos gondot jelentett a szülőknél a hivatalos ügyek intézésnek „halasztgatása”. (Jellemzően utolsó pillanatban érkeztek be - segítséget várva- a szolgálathoz).

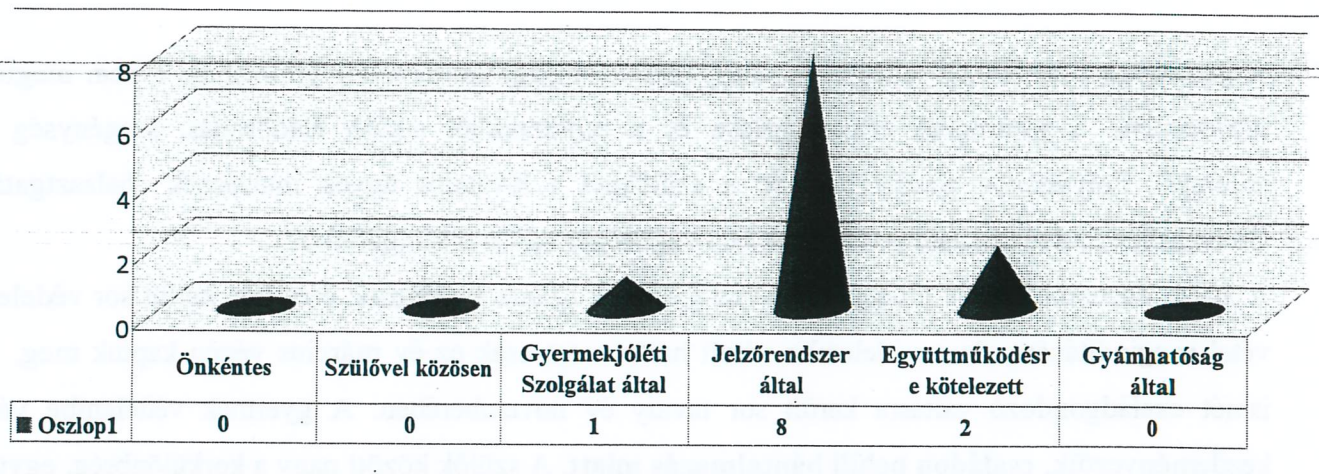
A 2014. december 31-én a védelembe vett gyermek száma 1 gyermek esetében került sor védelembe vétel megindítására, de a védelembe vételi határozatot csak ez év március végén kaptuk meg, mert ismét családgondozó váltásra került sor tavaly év novemberében. A gyermek védelembe vételét kezdeményeztük, **családon belüli bántalmazás miatt**. A szülők között nagy a korkülönbség, együtt él két generációs családként az apa édesanyjával, sorozatosak a konfliktusok, melyben a gyermeket nevelik.

A 2014. évben ideiglenes elhelyezés nem volt, egy gyermeket helyeztek el év elején az átmeneti otthonban, mert édesapa sokat dolgozik, és egyedül neveli a legkisebb gyermeket még, és a családgondozó úgy látta jónak, ha ott kollégiumi jelleggel figyelnek rá és együtt tanulnak vele, hiszen tanulmányi eredménye nem volt túl jó, sokat volt egyedül.

A szolgálatból kikerülők száma az előző évben 6 fő volt (lezárult gondozások).

- Alapellátás megszűnése: - fő
- Eseti gondozás: 4 fő
 - Veszélyeztetettség megszűnése: 1 fő
 - Illetékesség megváltozása (költözés) 1 fő
 - 18 életévét betöltött - fő

Az újként keletkezett gondozási esetek száma, a kapcsolatfelvétel módja szerint a 2014.- es évben a következőképpen alakultak. (lásd. 1 sz. diagram)

1.sz. diagram: 2014 es évben újként keletkezett gondozási esetek száma kapcsolatfelvétel módja szerint

Összesen 11 új szolgáltatást igénybevevő jelent meg a szolgálatnál. A táblázatból látható, hogy a gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett 1 fő a jelzőrendszer által kezdeményezve pedig 8 esetben együttműködésre kötelezve 2 fő jelent meg Gyerekjóléti Szolgálat működésében.

Szeretném most bemutatni a 2014.- es évben a Gyermekjóléti Szolgálatnál létrejött szakmai tevékenységeket számszerűsítve táblázatban (lásd.1. sz. táblázat) és diagramon ábrázolva. (lásd. 2. sz. diagram)

Megnevezés		Tevékenységek száma (halmazott)
Információnyújtás		69
Tanácsadás		24
Segítő beszélgetés		120
Hivatalos ügyek intézése		27
Közvetítés más szolgálathoz		10
Családlátogatás		104
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	átmeneti nevelésbe vétel	-
	védelembe vétel	-
Első védelembe vétel		-
Elhelyezési tárgyaláson, ill. tanácskozáson való részvétel		-
Szakmaközi megbeszélés		6
Esetkonferencia		-
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés		-
Adományozás		-
Összesen:		360

1. sz. táblázat: Szakmai tevékenységek a Szolgálatnál

A jól látható, hogy a szolgálathoz **sokan fordulnak segítségért (360 esetben)**. A 2014.-es évben **69 fő** kereste fel a szolgálatot az **információnyújtással** kapcsolatosan (pl: milyen ellátásra jogosult az ügyfél, kihez kell fordulnia, mi az ügyintézés menete, hivatalos levél megírásában való segítségnyújtás). Nagyon sok volt a „**segítő beszélgetések**” száma (**120 esetben**).

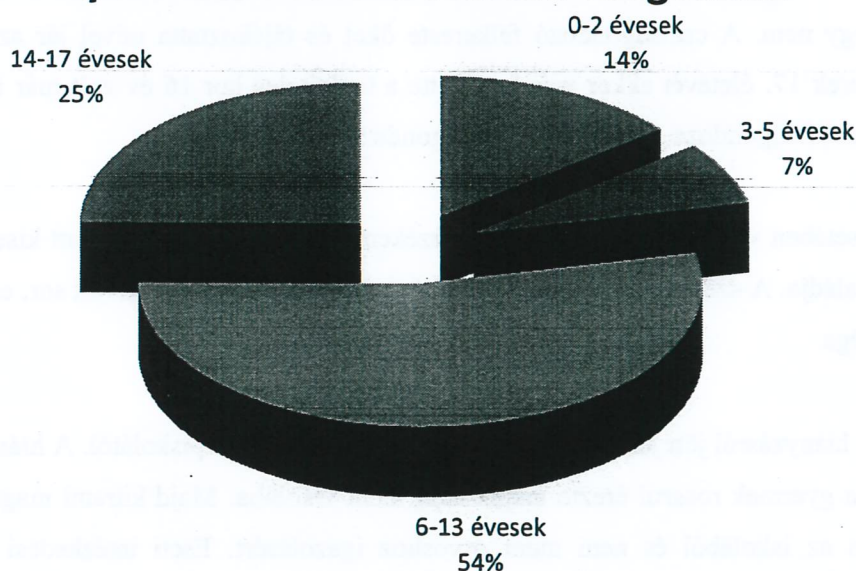
Több szülő kereste fel gyermekével a szolgálatot, annak érdekében, hogy a megromlott kapcsolatukon javítsanak, vagy elpanaszolják problémáikat és tanácsot, segítséget kérjenek. A problémák jellemzően nem minden esetben szűntek meg egyből, de a beszélgetések segítettek abban, hogy felek képesek legyenek türelmesebben meghallgatni a másikat, anélkül, hogy konfliktus helyzet alakult volna ki.

Többször előfordult, hogy a szolgáltatást igénybevevők munkájuk elvesztése miatt keresték fel a szolgálatot. Munkát ugyan nem tudott közvetíteni, de fontosnak bizonyult, hogy meghallgatta, támogatta a családokat a nehéz időszakban, esetlegesen önéletrajz írásához segítséget nyújtottak a családgondozók.

A 2014-es évben a családlátogatások száma szintén magas volt. Ezen látogatásokról nagy százalékban a család nem értesült, hiszen ilyenkor fontos, hogy reális képet kapjon a családgondozó a lakás/udvar tisztaságáról, illetve arról, hogy a család milyen környezetben él.

A következő ábrán a Szolgáltatást igénybevevő gyerekek számát szeretném szemléltetni életkoruk szerint. (lásd. 3. sz. diagram)

Gyermek életkora szerinti megoszlás

3. sz. diagram: A szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma életkor szerint

A diagram jól mutatja, hogy a tavalyi évben a legtöbb probléma a 3-5 éves korosztályban volt. 2 gyermek esetében kezelt problémát a szolgálat családgondozója. Itt jellemzően az óvoda a megfelelő jelzőrendszer. Folyamatos, pontos és jól értékelhető jelzéseket adnak a szolgálat részére.

A 0-2 éves korig 4 gyermek esetében kezelt problémát a családgondozó együttműködve a védőnővel.

A kis kamaszoknál (6-13 évesek) 15 fő, de ebből átmeneti nevelt 5 fő.

A fiatal kamaszoknál 7 fő (14-17 évesek) de ebből átmeneti nevelt 1 fő

Jellemző, hogy ezeknél a korosztályoknál belép az iskola, az orvosok, a rendőrség, mint jelzőrendszer, s így folyamatosan megfelelő, friss információkkal tud a szolgálat dolgozni. Az eset súlyosságától függ, hogy a családgondozó tesz-e javaslatot védelembe vételre a gyámhivatalhoz, vagy alapellátásba illetőleg eseti gondozásba veszi-e az adott gyermeket. Hatósági intézkedést igénylő súlyosabb esetben kell védelembe vételt kezdeményezni, egyébként elegendő lehet, ha az adott család kisebb mérvű támogatást kap a mindennapos gondjainak orvoslása érdekében.

Jelzőrendszer:

A 2014. év során beérkezett jelzések tartalma, amelyek a következők voltak. Iskolai jelzések 7 család esetében volt, amelyek többsége szülői elhanyagolásból, igazolatlan hiányzásból adódó esetek voltak. Ezeket elsősorban oktatási intézmények jelzik felénk.

19 igazolatlan óra miatt jeleztek a dunaujvárosi gimnáziumból egyáltalán akar-e iskolába járni mert az iskola úgy érezte hogy nem. A családgondozó felkereste őket és tájékoztatta mivel jár az 50 igazolatlan hiányzás elérése. A gyerek 17. életévét akkor már betöltötte a tanköteles kor 16 év volt már akkor is. Intézkedési terv készült, amit a családgondozó elkészített és eseti gondozásra került sor.

Egy kislány esetében volt jelzés a gyermek túl érzékeny és visszahúzódó. Emiatt kisebb támogatásra szorult a gyermek és családja. A szülővel és a gyerekkel tanácsadás elbeszélgetésre került sor, eseti gondozásként tartotta nyilván a kolléga.

10 igazolatlan hiányzásról jött jelzés a dunaujvárosi Rudas Szakközépiskolától. A hiányzás oka a család szerint az volt, hogy a gyermek rosszul érezte magát nem ment iskolába. Majd kiírtni magát nem akarta és hosszan hiányozni sem az iskolából és nem ment orvoshoz igazolásért. Eseti intézkedési terv készült tanulmányi eredményein a gyermek javított.

Védőnői jelzés volt két család ügyében... kapcsolati probléma, bántalmazás miatt és másik esetben elhanyagolás miatt, mindkét esetben védelembe vételi tárgyalásra került sor...az egyik családot akkor

alapellátásra visszaadták a kollégának, a másik esetben pedig most a héten kaptam határozatot a család védelembe vételéről. ~~Decemberi állapot szerint mindkét család alapellátásban volt még.~~

Az óvodától a tavalyi év során tudomásom szerint jelzés nem érkezett, bár családgondozó váltásra is többször sor került.

A helyi iskolától jöttek jelzések tudomásom szerint két család gyerekei ügyében az iskolában elharapódzó zsarolási ügyekben, amiből rendőrségi meghallgatásra került sor és közölték a gyerekekkel, hogy legközelebb, ha hasonló ügybe keverednek akkor nem ússzák meg figyelmeztetéssel.

Olyan esetben volt még jelzés a családgondozó felé, melyben a szülő nem engedte a gyermekét osztály kirándulásra, és ebből egy konfliktus keletkezett. Anya nem tudta kifizetni a kirándulást, az iskola meg erősködött, hogy más szülők kifizetik az ő gyerekének, amit meg az anya nem akarta elfogadni. A szülő élni kívánt azzal a jogával, hogy 3 napot igazolhat, az iskola pedig azon erősködött akkor másik osztályba töltse el azt a napot. Alapellátásba került a két gyerek.

Egy gyermek ügyében volt még jelzés az iskola részéről ahol folyamatos késések voltak, hiányos felszerelés, nem volt megfelelő tanulás, mert a szülő keveset foglalkozott a gyerekekkel, aki sokat volt egyedül. Nem tudta vállalni a szülő, hogy többet legyen a gyerekével, a folyamatos váltó műszak mellett. Így szóba került a gyermekek átmeneti otthona itt helyben, ahova be is került.

Négy gyermekes család esetében történt jelzés egyfajta elhanyagolás, nem megfelelő szülői figyelem miatt. Konkrét jelzés leírást nem találtam és önkéntességet se a papírokban.

A jelzőrendszer működéséről vélemény: Személy szerint szeretném, ha jó lenne az együttműködésünk. Kéthavonta találkozni kellene, ami kicsit nehéz egyeztetni a védőnő is és én is két településen dolgozunk. Az óvodából Mészárosné Julika az ifjúságvédelmi felelős csak délután egyig dolgozik.

A jelzéseket a szakemberek pontosan, részletesen fogalmazták meg, mely nagy segítséget jelentett a munka során. A jelzések érkezésekor a családgondozó felkereste az érintett családokat, annak érdekében, hogy számukra megfelelő segítséget nyújthasson, azaz megbeszéljék a kialakult problémát, valamint azt, hogy milyen módon lehet megszüntetni.

A jelzőrendszer tagjaival folyamatosan és rendszeresen tartott/tart kapcsolatot a családgondozó. A tagokkal jó az együttműködés.

A körzeti megbízott Szabó Szabolcs r. főrm nagy segítség a szolgálat számára, mind jelzés szempontjából, mind pedig a község peremvidékén élő lakosok felkeresésében, folyamatos segítséget ad a családgondozó munkájához, mind a közös családlátogatásokkal, mind pedig egy-egy ügyféllel kapcsolatosan az irodában is.

Az oktatási intézményekkel megfelelő az együttműködés, a jelzéseket szakszerűen írásban küldik, vagy személyesen jelentik be a szolgálatnál. A jelzőrendszer tagjaival a 2014-es évben 6 alkalommal esetmegbeszélésre került sor annak érdekében, hogy minden jelzőrendszeri tag megfelelő képet kapjon az ellátottakról.

Kezelt problémák:

Utolsó pontként a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét szeretném bemutatni a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermek száma összefüggésében. (lásd. 3.sz. táblázat)

<i>Megnevezés</i>	<i>Kezelt problémák száma</i>	<i>Ellátott gyermekek a fő probléma szerint</i>
Anyagi (megélhetés, lakhatással összefüggő)	16	6
Gyermeknevelés	14	5
Gyermekintézményekbe való beilleszkedési nehézség	-	-
Magatartászavar, teljesítményzavar	6	2
Családi konfliktus	8	2
Szülők vagy család életvitele	7	4
Szülői elhanyagolás	10	4
Családon belüli bántalmazás	1	1
Fogyatékoság	3	2
Szenvedélybetegség	-	-
Összesen	65	26

3. sz. táblázat: Kezelt probléma típusa és az ellátott gyermek száma összefüggésében

A szolgálathoz forduló ügyfeleknél, családoknál a kezelt probléma típusa, leginkább gyermeknevelési jellegű illetve anyagi, környezeti jellegű problémákból tevődött össze. Több ügyfél jelezte, nagy összegű elmaradását a közüzemű szolgálat felé, ez egyrészt a munkahelyek

elvesztéséből, másrészt a „nem megfelelő” értékrendből, pénz beosztásának problémáiból adódik. Két okból kifolyólag, különbség van az ügyfelek tenni akarásában is. A gondozott családoknál jellemzően magas számban jelenik meg a munkanélküliség, így munkából származó jövedelem nincs, **csak önkormányzati segélyek**, ezért a megélhetés nehéz. Jellemző az alacsony iskolai végzettség is, ami rontja az elhelyezkedés esélyeit, előfordulnak pszichés jellegű problémák, és a rátermettség hiánya is.

A családi konfliktusok száma 8, ami sok esetben anyagi problémából adódik. Anyagi problémák esetén a családgondozó igyekszik a családokat megtanítani különböző spórolási technikákra, segíti őket az önkormányzat által kínált támogatásokat igénybe venni. Ezen kívül a családgondozó nehéz időkben lelki támaszt nyújt a családoknak. Konfliktusok esetén fontos, hogy a felek mihamarabb beszélni tudjanak egymással, és a konfliktushelyzet megszűnjön. Ebben is segítséget nyújt a családgondozó, aki egy külső személyként –mediátorként- irányítja a kommunikáció megfelelő helyreállítását, egymás megértését.

Megjelenő probléma a családban az elhanyagolás, és az életviteli problémák. Ebben szintén folyamatos segítőként van jelen a családgondozó. Feladata ilyen esetben egyrészt, az elhanyagolás mihamarabbi megszüntetése, illetőleg, hogy megtanítsa a családot a helyes működési módokra.

Sajnos problémaként jelentkezik még a gyereknevelés is. A családgondozó folyamatos segítő beszélgetésekkel igyekezett a kialakult helyzeten változtatni.

A magatartászavar kialakulását - a szülőkkel való segítő beszélgetéssel, a családlátogatásokkor közvetített tanácsokkal, a gyerekekkel való segítő beszélgetésekkel - próbálták a családgondozók csökkenteni, legjobb szándékaik szerint megszüntetni.

Az elmúlt évben volt családon belüli bántalmazás, amit azzal tudunk orvosolni, hogy mindenképp hatósági intézkedést kezdeményezünk a gyámhivatalnál, védelembe vételre tett javaslattal. Az utóbbi időben a médiából is hallhattunk ilyen esetekről és azonnal előveszik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjait, ha baj történik, miért nem intézkedtek, miért nem tettek semmit. Hangsúlyozom, ezért nagyon fontos minden esetben az írásos jelzést megtenni a gyermekjóléti szolgálat felé. Nagyon súlyos esetben pedig a gyámhivatal felé, hogy az érintett szakember levédje önmagát is azáltal, hogy nyoma van a jelzésének. Látható, hogy a szükséges intézkedést a gyermek érdekében megtette.

A szolgálat több alkalommal szervezett ruhagyűjtést, adományozást mely nagy sikernek örvend Nagykarácsony lakossága körében. Ilyenkor az irodában gyűjtik a családgondozók a ruhákat és egyéb adományokat, és egy megadott időpontban ezek kiosztásra kerülnek.

A családgondozó szerepet vállalt meghatározott élelmiszer csomagok összeállításban és kiosztásában. Népkonyha szolgáltatás megvalósulásában is folyamatos feladatokat láttak el a családgondozók.

Összegzés:

Nagykarácsony községben lakó családoknál előforduló problémák a népesség számának tükrében nem kirívóak, annak köszönhetően, hogy a jelzőrendszer jól működik, és az azonnali beavatkozások hatékonyak. A Gyermejjóléti Szolgálat működésének köszönhetően a súlyos problémák kialakulása nagy részben megállítható, és orvosolható.

A 2015-ös évben hasonló célokat szeretnék elérni, mint új családgondozója Nagykarácsony Községének. Fő célom a prevenció, igyekszem időben felismerni a gyermekekkel kapcsolatos problémákat és ezek megoldására megtenni a szükséges lépéseket, mielőtt hatósági beavatkozásra kerülne sor. Amennyiben súlyos esetről van szó, kezdeményezem a gyámhivatal hatóságként való közreműködését.

Kérem a Tisztelt Képviselő Testületet, hogy Nagykarácsony Község Gyermejjóléti Szolgálatának 2014. évi tevékenységéről szóló beszámolóját fogadja el.

Tisztelettel:

Molnárné Tüzkő Zsuzsanna
Molnárné Tüzkő Zsuzsanna

Családgondozó

Nagykarácsony, 2015. április 22.